

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 58900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לטובת נשמת

הרה"ק רבי מרדכי יפה ב"ר נח זצ"ל

הרה"ק רבי יום טוב נעטיל ב"ר מנחם זצ"ל

הגאון רבי ישכר שלמה ב"ר יצחק טייקטאל זצ"ל

הגאון רבי רפאל ברוך בהג"ר זלמן זצ"ל

חיים משה ע"ה ב"ר שרגא פייוול מאיר יבלחט"א

לע"נ כל קדושי המלחמה

לרפואת הפצועים וחזרת הנעדרים

והצלחת כל חיילינו שיחזרו לשלום

משנה ה'

כבר למדנו (משנה ב), שחכמים אמרו, שיהא אדם נותן לבתו צרכי הלבשה ויהא פוסק לה נדוניה יפה, כדי שיימצאו קופצים עליה. משנתנו באה להשמיע, מה הסכום הקטן ביותר שחייב אדם לתת לצרכי נישואיה.

רבינו עובדיה מברטנא

וכן המשיא את היתומה - גבאי צדקה.
אם יש בכיס - של צדקה.

הַמְשִׂיא אֶת בֵּתוֹ סֵתֶם שלא פירש, כמה יתן לצרכי נישואיה - **לֹא יִפְחַת לָהּ מִחֲמִשִּׁים זָוָה** צריך הוא לתת לה לכל הפחות חמישים זוז. **פְּסִק לְהַכְנִיסָה עֲרָמָה** כלומר שהתנה האב עם הבעל שלא יתן לבתו הלבשה לנישואיה, והבעל הסכים לכנסה כמות שהיא - **לֹא יֹאמֵר הַבֶּעַל** אין הבעל רשאי לומר: **פְּשָׁאֲכֵנִיסָה לְבֵיתִי** לאחר הנישואין, **אֲכַסְנָה בְּכִסּוּתֵי** אתן לה כל צרכי כסותה הראויים לה, כחובת הבעל לאשתו, **אֶלֶּא מְכַסָּה וְעוֹדָה בְּבֵית אָבִיהָ** חייב הבעל להלבישה לפני הנישואין, כשהיא עדיין בבית אביה, משום כבוד. **וְכֵן הַמְשִׂיא אֶת הַיְתוּמָה** גבאי צדקה המשיא את היתומה מקופת צדקה - **לֹא יִפְחַת לָהּ מִחֲמִשִּׁים זָוָה** לפרנסתה, היינו לצרכי נישואיה. **אִם יֵשׁ בְּכִיס** אם יש מעות בקופת הצדקה - **מִפְּרִנְסִין אוֹתָהּ לְפִי כְבוֹדָה** נותנים לה להלבשתה ולצרכי נישואיה יותר מחמישים זוז, כראוי לכבודה. יש למדים ממשנתנו, שנותנים חמישים זוז לפרנסת היתומה אפילו אם אין מעות בכיס, היינו שמחייבים את גבאי הצדקה ללוותם.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פערייל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ו'

תקנת חכמים שהיא שאם מת האב והשאיר אחריו בת לא נשואה, חייבים היורשים להשיאה וליתן לה נדוניה מנכסי הירושה.

רבינו עובדיה מברטנא

מה שראוי ליתן לה - עישור נכסים.

אם השיא - האב בחייו.

את הבת הראשונה יתן וכו' - בין שהוא פחות מעישור בין שהוא יותר.

והלכה כרבי יהודה דאזלין בתר אומדן דעתיה דאב. ואם אי אפשר לעמוד על אומדן דעתו של אב, יהבינן לה עישור נכסים דמשתכחי השתא בשעת נשואיה ממקרקעי. אבל ממשלטלי אין לה עישור.

ואיכא למאן דאמר, דבזמן הזה ממשלטלי נמי אית לה עישור. ואם נישאת ולא תבעה מן היורשים, תובעת לאחר שנישאת, ולא אמרינן אחולי אחלה גבייהו. ודוקא כשהיתה ניונית מנכסי אביה, אבל אם פסקו היורשים מלתת לה מזונות ואחולי אחלה אלא אם כן מחתהו.

ואם היתה בוגרת שאין לה מזונות, ועמדה ונישאת ולא תבעה מה שראוי לה לנדוניה מנכסי אביה, אחולי אחלה גבי יורשים ואינה יכולה לתבוע עוד, ואפילו היתה ניונית מנכסיהו.

יְתוּמָה קִטְנָה שֶׁהִשְׂיָאתָה אִמָּהּ או אָחִיהָ מְדַעְתָּהּ אפילו מדעתה שנתרצתה לכך, **וְכָתְבוּ לָהּ בְּמֵאָה, או בְּחֲמִשִּׁים זָוָה** ופסקו לה נדוניה של מאה, או של חמשים זוו, ואין זו הנדוניה הראויה לה לפי תקנת חכמים - **יְכוּלָה הִיא מִשְׁתַּגְּדִיל** לאחר שגדלה **לְהוֹצִיא מִיָּדוֹן** של היורשים **מֵה שְׂרָאוֹי לְהַנְתִּין לָהּ** בגמרא מובא: "רבי אומר: בת הנזונת מן האחין, נוטלת עישור נכסים", כלומר שעל היורשים לתת נדונית הבת עשירית מנכסי הירושה הנמצאים בידיהם בשעת נישואיה. וכבר ביארנו לעיל, שמשנתנו נקטה 'מדעתה' לרבותא, שאפילו שנישאה מדעתה ונתרצה לאותה נדוניה שפסקו לה, מכל מקום אין מחילתה מחילה, הואיל והיתה קטנה בשעת הנישואין, ואין צריך לומר אם השיאוה שלא מדעתה שיכולה להוציא מיד היורשים את נדוניתה הראויה, שהרי אין כאן נישואין כלל. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הִשְׂיָא הָאֵב בְּחַיֵּי אֶת הַבַּת הָרִאשׁוֹנָה** ונתן לה נדוניה - **יְנַתֵּן לְשָׁנֶיהָ** לבת היתומה, ע"י היורשים **בְּדֶרֶךְ שְׁנָתָן** האב **לְרִאשׁוֹנָה** רבי יהודה סובר שהיורשים פוסקים נדוניה ליתומה לפי אומדן דעתו של האב, היינו שאומדים את דעתו כמה היה נותן לבתו אילו הוא היה משיאה עכשיו. ברם, אם אי אפשר לעמוד על אומדן דעתו של האב, אף רבי יהודה סבור, שנותנים לה עישור נכסים. **וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: פְּעָמִים שְׂאָדָם עָנִי וְהַעֲשִׂיר או עֲשִׂיר וְהַעֲנִי** בגמרא מובא, שאין הכוונה כאן לעני ועשיר בנכסים, שבכגון זה אף רבי יהודה מודה שאם היה עשיר והעני שאין כופים את היורשים לתת לה כדרך שנתן האב לראשונה, אלא כוונת משנתנו לעשיר ועני בדעת, כלומר שחכמים אומרים, שאין ראיה מן הנדוניה שנתן האב לראשונה שכך היה נותן לשניה, שכן פעמים שאדם עני בדעת, כלומר שדעתו קצרה, ואינו נותן לבתו הראשונה אלא נדונית עני, ולאחר זמן דעתו מתרחבת עליו ונותן לבתו השניה נדונית עשיר, או חילוף הדברים, לפיכך אין נותנים לה לפי אומדן דעת האב, **אֶלָּא שְׁמִין אֶת הַנְּכָסִים וְנוֹתְנִין לָהּ** שמים את כל נכסי הירושה, ונותנים היורשים נדוניה ליתומה כפי מה שראוי להינתן לבת של בעל נכסים כזה.

[להצטרפות לקבוצת 2 משניות ליום לחץ](#)

[אתר ללימוד משניות ואמירת תהילים לפי שם הנפטר/ת \(קריאה/שמיעה\)](#)